

EHEAROME2020

Római Miniszteri Közlemény

III. FÜGGELÉK

EUROPEAN
Higher Education Area

bologna
process

ITALIAN **BFUG** SECRETARIAT
2018-2020

Translated within the Erasmus+ project “[IN-GLOBAL Enhancing Knowledge of the EHEA and Global Dialogue](#)” in 2023.

The original version of the Rome Communiqué and its annexes are available on the website of the European Higher Education Area:

<https://ehea.info/page-ministerial-conference-rome-2020>

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ajánlások a nemzeti hatóságok számára a felsőoktatásban történő tanulás és oktatás javítására az Európai Felsőoktatási Térségben

Készítette A bolognai folyamat nyomon követéséért felelős csoport Tanulással és oktatással foglalkozó 2. számú tanácsadói csoportja [BFUG Advisory Group 2 on Learning and Teaching]

A 2018-as Párizsi Miniszteri Közleményben a miniszterek bejelentették azt a kiegészítést, amely szerint „az innovatív tanulási és oktatási gyakorlatok terén folytatott együttműködés az európai felsőoktatási térség további jellemzője”.

E célból mutatjuk be a miniszterek és a nemzeti hatóságok számára a jelen, cselekvésre vonatkozó ajánlásokat az európai felsőoktatási rendszereken belüli, valamint a rendszerek közötti együttműködés és partnerség javítása érdekében.

Az ajánlások teljes mértékben tiszteletben tartják az európai felsőoktatási térség alapvető értékeit, amelyeket legutóbb a 2018. május 24–25-i Párizsi Közleményben a következőképpen fogalmaztak meg: „A tudományos élet szabadsága és az integritás, az intézményi autonómia, a tanulók és az oktatók részvétele a felsőoktatás irányításában, valamint a felsőoktatás iránti összetársadalmi felelősségvállalás képezik az Európai Felsőoktatási Térség gerincét.”

A Covid-19 által okozott egészségügyi válság kontextusa szintén kiemeli a csoport ajánlásainak fontosságát több szempontból is. Különösen fontosak azok az ajánlások, amelyek a pedagógiai innováció szükségességére, az online oktatás és a nyitott oktatási segédanyagok továbbfejlesztésére, valamint az oktatáshoz kapcsolódó kutatások és az oktatás közötti kapcsolat megerősítésére vonatkoznak.

Az alábbiakban összefoglalt ajánlások a tanulóközpontú tanulás, az oktatás fejlesztése, valamint az összes érdekelt fél bevonásával zajló hazai és nemzetközi párbeszéd mindenek felett álló fontossága köré csoportosulnak. Ez a három téma egymáshoz kapcsolódik, és mindhárom ugyanolyan fontossággal bír.

Az ajánlások kiemelik továbbá a bolognai eszközök, különösen az Európai kreditátviteli rendszer [ECTS] megerősítésének rendkívüli fontosságát annak érdekében, hogy megmutassák az elért tanulási eredményeket és a hozzájuk kapcsolódó munkaterhelést, valamint a többi kulcsfontosságú bolognai kötelezettségvállalást. A felsőoktatásért felelős hatóságoknak a következők mellett kell elköteleződniük:

1. A hallgatóközpontú tanulás megvalósítása azáltal, hogy:

támogatják a felsőoktatási intézményeket azon erőfeszítéseikben, hogy strukturált párbeszédet kezdeményeznek vagy tartanak fenn a tanulás és az oktatás innovációjáról és fejlesztéséről a hallgatók, az oktatók és az érintett külső érdekelt felek bevonásával. A tárgyalt kérdéseknek ki kell terjedniük a tantervek, a tanulási eredmények, az értékelés és a minőségbiztosítás fejlesztésére, kellő figyelmet fordítva a társadalom jelenlegi és jövőbeli kihívásainak kezeléséhez szükséges készségekre;

a szakmai kurzusokon belül előmozdítják a humán készségek és a 21. század felvilágosult állampolgárai számára szükséges készségek fejlesztését, hogy a hallgatók megértsék a komplex világ kihívásait, valamint tiszteljék embertársaikat és a környezetet;

feltárják azokat a lehetőségeket, amelyekkel javítani lehet a bevált gyakorlatok határokon átnyúló megosztását a magas színvonalú tanulás és oktatás javítása érdekében, hangsúlyozva az aktív módszereket;

olyan támogató környezetet teremtenek – mind a finanszírozás, mind a szabályozás tekintetében –, amely lehetővé teszi a felsőoktatási intézmények számára, hogy az oktatási kínálatot a különböző típusú tanulók (az élethosszig tanulók, a részdíjs képzésben tanulók,

az alulreprezentált és hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó tanulók) igényeihez igazítsák, és hogy kiépítsék az egyenlő bánásmód és a befogadás kultúráját. Ez magában foglalja a rugalmas tanulási pályák (beleértve a mikrotanúsítványokat is) kialakítását intézményi és nemzeti szinten és az egész Európai Felsőoktatási Térségben, valamint a digitális technológiák által kínált lehetőségek feltárását;

ösztönzik és támogatják a nyílt oktatásra és a nyitott oktatási segédanyagok használatára vonatkozó nemzeti és intézményi stratégiák és megközelítések kidolgozását és végrehajtását;

ösztönzik a hallgatók mobilitását az előre meghatározott, egyetemek közötti megállapodásokon túlmenően is.

2. Az oktatás folyamatos fejlesztésének elősegítése azáltal, hogy:

Elősegítik olyan oktatócsoportok létrehozását, amelyekben részt vesznek mind az oktatók, mind a fel-adataik ellátásában őket segítő vagy képző személyzet (intézményi és/vagy intézményközi csoportok);

támogatják a felsőoktatási intézményeket az oktatók folyamatos szakmai fejlődésének és a bevált gya-korlatok (határokon átnyúló) megosztásának előmozdításában. Az intézményközi személyzetfejlesztési intézkedések és a kooperatív nemzeti struktúrák létrehozása a folyamatos szakmai fejlődés előmozdításának módjaként vehető figyelembe;

támogatják a felsőoktatási intézményeket abban, hogy intézményi és nemzeti szinten is fenntartható és támogató környezetet hozzanak létre a minőségi oktatás és tanulás – különösképp digitális – átalakításához. Ezt a környezetet az oktatásért felelős munkatársakkal együttműködve kell kialakítani, és olyan keretrendszert kell biztosítani, amely tisztességes munkakörülményeket és kezelhető munkaterhet, valamint vonzó véglegesített álláslehetőséget biztosít;

strukturális intézkedéseket hoznak a felsőoktatási intézményekkel együttműködve (amelyeknek minden oktató-sért felelős munkatársat be kell vonniuk) az oktatás és a kutatás egyenlő mértékű megbecsülésének biztosítása érdekében. Szükség esetén felül kell vizsgálni a tudományos előmeneteli rendszereket annak érdekében, hogy a tudományos pályákon jobban elismerjék az oktatást;

a felsőoktatási intézményekkel együttműködve lehetőségeket keresnek új és innovatív oktatási mód-szerek elősegítésére, összpontosítva az interdiszciplináris és multidiszciplináris megközelítésekre, a kutatásalapú tanulásra és oktatásra, a tanulási adatelemzések és a nyílt oktatás megfelelő alkalmazására és egyéb innovatív megközelítésekre.

3. A felsőoktatási intézmények és rendszerek tanulási és oktatási kapacitásainak megerősítése a tanulás és oktatás ösztönzése érdekében azáltal, hogy:

beépítik a tanulás és az oktatás fejlesztését a nemzeti felsőoktatási stratégiákba és megközelítésekbe. Az ilyen stratégiák és megközelítések tervezésének és megvalósításának a felsőoktatási intézményekkel, valamint a tanulás és az oktatás egyéb érdekelt feleivel folytatott strukturált és folyamatos párbeszéd alapjává kell válnia;

támogatják a tanulás és oktatás stratégiai fejlesztését és innovációs kapacitását nemzeti és intézményi szinten is, empirikus oktatási kutatások, projektek és kísérleti projektek, valamint az oktatással kapcsolatos adatok gyűjtése és felhasználása révén, az adatvédelem tiszteletben tartása mellett;

megvizsgálják, hogyan lehet ösztönözni és támogatni a bevált gyakorlatok határokon átnyúló megosztását nemzeti szinten és az egész európai felsőoktatási térségben is, például a megosztást és az együtt-működést támogató platformok segítségével;

biztosítják a megfelelő és stabil finanszírozást és erőforrásokat, valamint szükség esetén alkalmazzák a célnak megfelelő szabályozási kereteket annak érdekében, hogy a felsőoktatási intézmények innovatív és magas színvonalú oktatási és tanulási környezetet hozhassanak létre.

A bolognai folyamat nyomon követéséért felelős csoport feladata, hogy következő munkatervének keretein belül támogassa a tanulókkal és az oktatással kapcsolatos ajánlások végrehajtását annak érdekében, hogy az Európai Felsőoktatási Térségben közös előrehaladás történjen, és hogy beszámoljon az eredményekről a 2024-es bolognai folyamat megvalósításáról szóló jelentésben.

**Co-funded by
the European Union**

This translation is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

